

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Komplekso tūrisma pakalpojumu sniedzēju uzraudzība, grozījumi MK noteikumos

Ieva Baldiņa, Patērētāju tiesību uzraudzības departamenta
direktore/iestādes direktores vietniece

08.03.2023.

Tūrisma pakalpojumu jomas uzraudzība

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Informācija pieejama tūrisma pakalpojumu
sniedzēju datu bāzē PTAC mājas lapā

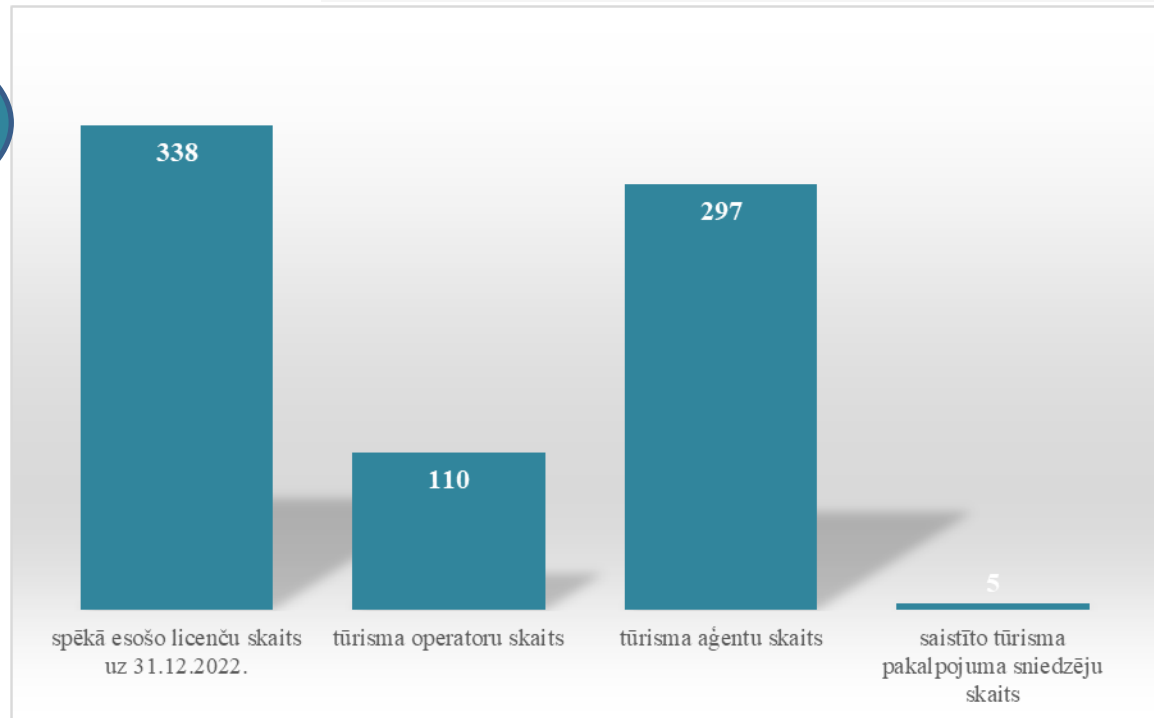
Licence/reģistrācija
nepieciešama ar
2019.gada 1.jūliju

Salīdzinājumam
2021.gadā 116 tūrisma
operatori un 295
tūrisma aģenti

Tūrisma operatoru un aģentu datubāze

Datubāzē ir pieejama informācija par tirgū esošajiem tūrisma operatoriem un tūrisma aģentiem, kuri ir reģistrēti un saņēmuši speciālo atļauju (licenci) kompleksu tūrisma pakalpojumu sniegšanai, kā arī reģistrētiem saistītu tūrisma pakalpojumu sniedzējiem. Kompleksu un/vai saistītu tūrisma pakalpojumu sniedzējs var darboties vienlaikus vairākos veidos - gan kā tūrisma operators, gan tūrisma aģents, gan saistītu tūrisma pakalpojumu sniedzējs. Datubāze var tikt papildināta ar informāciju par ārpus ES teritorijas reģistrētiem tūrisma pakalpojumu sniedzējiem, kā arī citās ES dalībvalstīs reģistrētu tūrisma pakalpojumu sniedzēju filiālēm Latvijā.

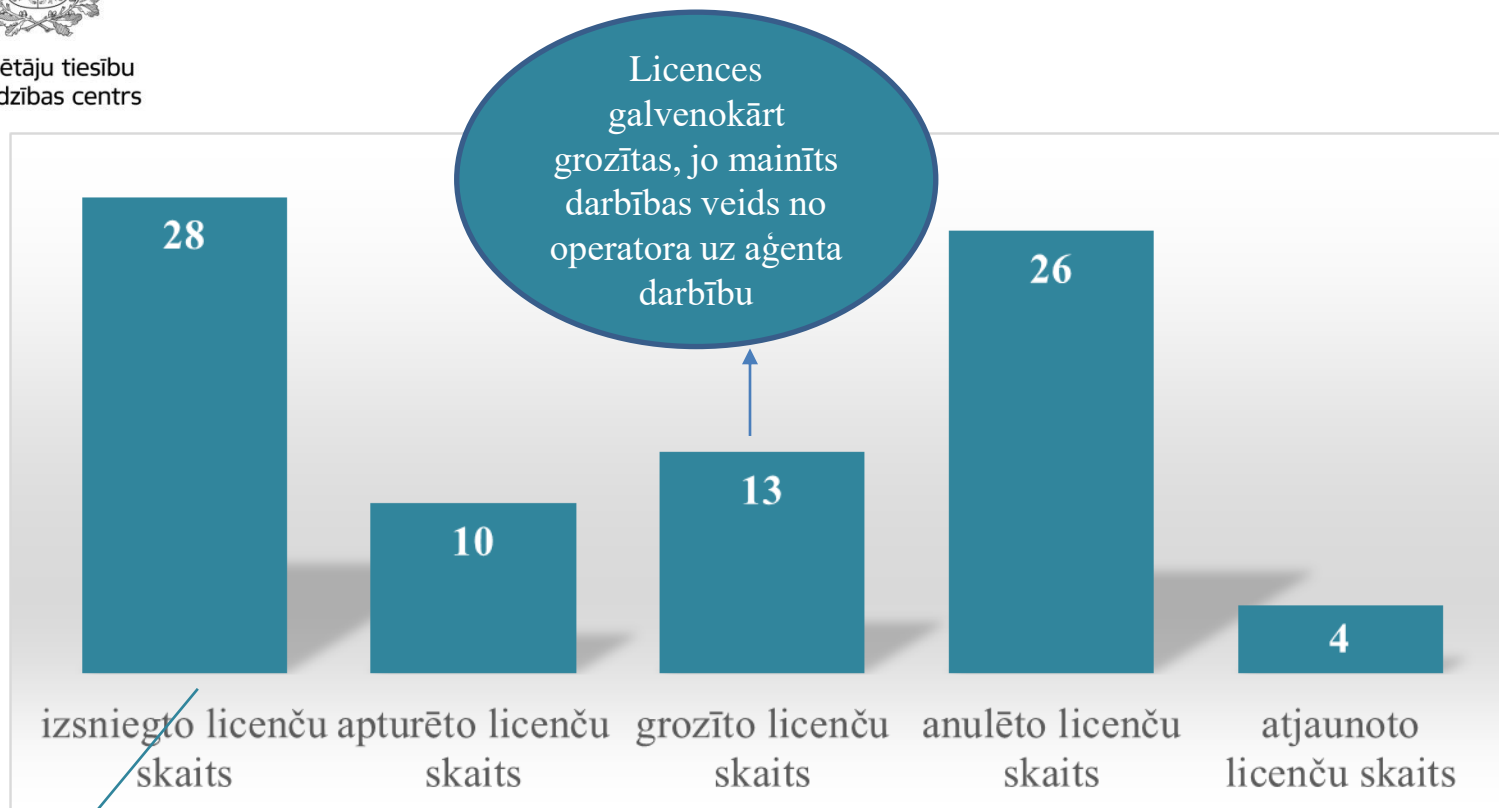
PTAC izsniegtās licences	Licences numurs / Licence number	
SIA "Baltic Travel & Concierge"	T-2018-1	Skatīt
SIA "Vipo Tūre"	T-2018-2	Skatīt
SIA "Goodmood Travel"	T-2018-3	Skatīt

Tūrisma pakalpojumu jomas uzraudzība

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Salīdzinājumam
2021.gadā izsniegtas
22 licences

Salīdzinājumam
2021.gadā anulētas
21, apturētas 18,
grozītas 13 licences

Licences darbības apturēta
vai anulēta, jo nav spēkā
esoša nodrošinājuma, nav
samaksāta valsts nodeva, nav
iesniegtas ceturkšņa atskaites
vai arī pēc pakalpojuma
sniedzēja lūguma

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Tūrisma pakalpojumu jomas uzraudzība

Valsts nodevas

- Komersantu skaits 338
- Samaksāto nodevu skaits uz 31.12.2022. 20680 euro (1320,00 euro pirmreizējā nodeva)

Tūrisma operatoru nodrošinājums

- Tūrisma operatoru skaits 110
- Kopējā nodrošinājuma aptuvenais apjoms uz 31.12.2022. 14mlj eiro

Problēmas un izaicinājumi

- TA un TO sadarbības problemātika
- Nodrošinājuma jautājums (grūtības saņemt, pietiekamība)
- Nelicencētie tūrisma pakalpojuma sniedzēji
- Sankcionēto uzņēmumu kontrole
- PTAC kapacitāte

Tūrisma pakalpojumu jomas uzraudzība

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Uzraudzība

veiktas 188 pārbaudes
uzsāktas 137 administratīvās
lietas

veiktas 95 labprātīgās darbības
pārkāpuma novēršanai

Patērētāju
iesniegumi un
konsultācijas

Atskaišu iesniegšanas
rīks: uzlabota
funkcionalitāte

Patērētāju un pakalpojumu sniedzēju informēšana, sadarbība

sagatavoti padomi patērētājiem,
izvēloties tūrisma pakalpojumus

apmācības dabas tūrisma grupu
vadītājiem (Latvijas Investīciju un
attīstības aģentūras un Latvijas dabas
tūrisma asociācijas organizētajā apmācību
ciklā)

tikšanās ar ALTA biedriem un EM par
aktualitātēm un problēmām nozarē

ikdienas konsultēšana un atbalsts
pakalpojumu sniedzējiem

Nelicencēto tūrisma pakalpojumu sniedzēju uzraudzība

veikti 20 preventīvās uzraudzības
pasākumi

uzsāktas 3 administratīvās lietas

pieņemts lēmums par piekļuves
ierobežošanu tiešsaistes saskarnei

Iesaiste normatīvo aktu izstrādē: Grozījumi
MK noteikumos Nr.380

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Tūrisma operatora SIA TT Baltics patiesā labuma guvējam piemērotās ES un OFAC sankcijas un PTAC iesaiste naudas atmaksas patērētājiem procesā

Ceļotājiem kopējā neatmaksātā
naudas summa **2 396 018 euro**
Kopējais skarto ceļotāju skaits
24 405

Šobrīd veiktās atmaksas:
Latvija – 606 792.78 *euro*
Igaunija – 179 572.54 *euro*
Lietuva – 421 053.27 *euro*

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Prioritātes un plānotie darbi 2023.gadā

- SIA TT Baltics izmaksu veikšana patērētājiem
- Tūrisma operatoru nodrošinājumu uzraudzība
- PTAC kapacitātes robežās – nelicencēto piedāvājumu uzraudzība
- TATO datubāze
- Informācija PTAC mājas lapā (grozījumi)

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Grozījumi MK noteikumos Nr.380

MK 22.11.2023. noteikumi Nr.730 “Grozījumi MK
26.06.2018. noteikumos Nr.380”

Stājās spēkā
29.11.2022.
(atsevišķām prasībām
pārejas periods)

Mērķis – pilnveidot
normatīvo
regulējumu (papildus
prasības licences
saņemšanai,
nodrošinājuma
apmērs, nostiprinātas
PTAC pilnvaras, TA
pienākumi)

Jauna iesnieguma
forma
Licence tiek izsniegta
tikai elektroniskā
formā

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Papildu prasības speciālās atļaujas (licences) saņemšanai:

- licenci nevar saņemt, ja tūrisma pakalpojuma sniedzējam piemērota **procedūra likviditātes gadījumā**, kā arī PTAC ir pieņēmis lēmumu licences anulēšanai pārkāpumu gadījumā
- TO un STP iesniegumam licences saņemšanai papildus jāiesniedz:
 - informācija **par plānoto darbību turpmākajos sešos mēnešos** (*plānotajiem galamērķiem, komplekso tūrisma pakalpojumu biežumu, ceļojumu izcenojumiem, avansu maksājumu prasībām (atbilstoši situācijai, lai centrs spētu novērtēt atbilstošu nodrošinājuma summu)*)
 - sagatavoto standartinformācijas veidlapu, pirmslīguma informāciju un līguma paraugu ceļotājiem
- PTAC ir tiesības pieprasīt tūrisma aģentam, tūrisma operatoram vai saistītu tūrisma pakalpojumu sniedzējam **sniegt informāciju un finanšu datus**, lai pārliecinātos par tā darbības atbilstību normatīvajiem aktiem, izskatot iesniegumu par speciālās atļaujas (licences) izsniegšanu, speciālās atļaujas (licences) darbības laikā, kā arī ja speciālā atļauja (licence) tikusi apturēta vai anulēta.

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Nodrošinājuma apmērs TO un STPS, kas nepiedāvā pasažieru pārvadājumus

nav mazāks par ceļotāju vai ceļotāju vārdā veikto avansa maksājumu summu par kompleksiem un saistītiem tūrisma pakalpojumiem

papildus jānodrošina, ka nodrošinājuma apmērs ir vismaz 5 % no komplekso vai saistīto tūrisma pakalpojumu apgrozījuma iepriekšējā pārskata gadā, bet ne mazāks kā:

- **3 000 euro**, ja tūrisma pakalpojumus sniedz tikai **Latvijas Republikas teritorijā**;
- **5 000 euro**, ja tūrisma pakalpojumus sniedz tikai **Latvijas Republikas, Igaunijas Republikas un Lietuvas Republikas teritorijā**;
- **15 000 euro**, ja tūrisma pakalpojumus sniedz ārpus **Latvijas Republikas, Igaunijas Republikas un Lietuvas Republikas teritorijas**;
- **30 000 euro**, ja tūrisma pakalpojumus sniedz valstī, kas nav **Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts, Šveices Konfederācija vai Apvienotā Karaliste**;
- **200 000 euro**, ja tūrisma operators organizē čartera lidojumus.

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Nodrošinājuma apmērs STPS, kas piedāvā pasažieru pārvadājumus

nav mazāks par ceļotāju vai ceļotāju vārdā veikto avansa maksājumu summu par kompleksiem un saistītiem tūrisma pakalpojumiem

papildus jānodrošina, ka nodrošinājuma apmērs ir vismaz 10 % no saistīto tūrisma pakalpojumu apgrozījuma iepriekšējā pārskata gadā, bet ne mazāks kā:

- **5 000 euro**, ja tūrisma pakalpojumus sniedz tikai Latvijas Republikas teritorijā;
- **10 000 euro**, ja tūrisma pakalpojumus sniedz tikai Latvijas Republikas, Igaunijas Republikas un Lietuvas Republikas teritorijā;
- **20 000 euro**, ja tūrisma pakalpojumus sniedz ārpus Latvijas Republikas, Igaunijas Republikas un Lietuvas Republikas teritorijas;
- **50 000 euro**, ja tūrisma pakalpojumus sniedz valstī, kas nav Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts, Šveices Konfederācija vai Apvienotā Karaliste;
- **200 000 euro**, ja saistītu tūrisma pakalpojumu sniedzējs organizē čartera lidojumus.

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Nodrošinājuma apmēra prasību spēkā stāšanās

!!! Attiecībā uz TO un STPS, kas līdz 2023.gada 1.janvārim ir saņēmuši speciālo atļauju (licenci) vai ir reģistrēti datubāzē - **no 2023.gada 1.jūlija**, nepieciešamības gadījumā nodrošinot grozījumus apdrošināšanas līgumā.

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Prasības TO un STPS saistībā ar nodrošinājumu pēc licences saņemšanas/reģistrēšanās

Pirms veic izmaiņas piedāvāto tūrisma pakalpojumu galamērķos, **pienākums informēt PTAC par izmaiņām** un, ja nepieciešams, atbilstoši palielināt nodrošinājumu.

Iespēja nodrošināt **papildu nodrošinājums** par īsāku periodu, **bet ne īsāku par trim mēnešiem**, ja pakalpojuma sezonalitātes dēļ saņemto avansu apmērs ir lielāks, nekā to nodrošina pamata apdrošināšanas līgums vai kredītiestādes garantija noteiktā laikposmā.

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Prasības TO un STPS saistībā ar nodrošinājumu pēc licences saņemšanas/reģistrēšanās

Divus mēnešus pirms spēkā esošā apdrošināšanas līguma vai kredītiestādes garantijas darbības termiņa beigām jāiesniedz PTAC jauns apdrošināšanas līgums vai kredītiestādes garantija nākamajam periodam un jāinformē PTAC par aktuālajiem avansu maksājumiem.

Ja **vienu mēnesi** pirms nodrošinājuma termiņa beigām **nav** saņemts jauns nodrošinājums - pienākums atmaksāt visu ceļotāju iemaksāto naudu par kompleksiem un saistītiem tūrisma pakalpojumiem vai arī, ja iespējams, piedāvāt ceļotājiem iegādāto tūrisma pakalpojumu izpildi līdz spēkā esošā nodrošinājuma termiņa beigām.

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Tūrisma aģenta un tūrisma operatora sadarbība

TO un STPS ir tiesības prasīt saviem sadarbības tūrisma aģentiem nodrošinājumu vai citas garantijas par labu TO.

TA nav tiesību pārdot kompleksus vai saistītus tūrisma pakalpojumus, un TO vai STPS nav tiesību pieņemt attiecīgas pakalpojumu rezervācijas no TA, ar kuru nav noslēgts līgums un kas nav saņēmis speciālo atļauju (licenci).

TO vai STPS likviditātes problēmu gadījumā PTAC ir tiesīgs pieprasīt tūrisma aģentam viena mēneša laikā atmaksāt visus tos ceļotāja vai ceļotāja vārdā samaksātos avansa maksājumus par neveiktiem kompleksiem vai saistītiem tūrisma pakalpojumiem, ko TA nav pārskaitījis TO vai STPS.

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Prasības apdrošinātājiem/kredītiestādēm (nodrošinājuma izsniedzējiem)

Apdrošināšanas līguma noteikumi, kuri ir pretrunā ar Tūrisma likumu un MK noteikumiem Nr.380, nav spēkā

Spēkā esošu nodrošinājumu var izbeigt, saņemot PTAC rakstisku piekrišanu, izņemot normatīvajos aktos paredzētos aizliegumu uzturēt nodrošinājumu gadījumus

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Precizējumi noteikumos attiecībā uz rīcību TO/STPS likviditātes problēmu situācijā

- Likviditātes pazīmes
- Sadarbība ar maksātnespējas administratoru, ja paralēli pasludināta maksātnespēja
- TO un STPS pienākums sadarboties un sniegt PTAC pieprasīto informāciju
- Ceļotāja prasījumu iesniegšana
- Atmaksa no valsts tikai situācijā, kad TO/STPS saņēmis licenci/reģistrāciju un ir spēkā esošs nodrošinājums, kurš nesedz visus ceļotāju prasījumus

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Avansu saņemšanas ierobežojumi

!!! Avansa maksājums no ceļotāja par kompleksiem tūrisma pakalpojumiem var tikt pieprasīts **ne agrāk kā gadu pirms plānotā kompleksā tūrisma pakalpojuma sākuma datuma**

ALTUM

Kas var saņemt garantiju

- ✓ Kredīta garantiju var saņemt Latvijā reģistrēti saimnieciskās darbības veicēji – juridiskas personas.
- ✓ Ceļojumu biroju, tūrisma operatoru un citi rezervēšanas pakalpojumi un ar tiem saistītās darbības (Nace-79)

Par garantiju

- ✓ Garantiju piešķir šādiem finanšu pakalpojumiem:
 - ✓ Aizdevums investīciju veikšanai
 - ✓ Aizdevums apgrozāmo līdzekļu finansēšanai, tai skaitā kredītlimiti
 - ✓ Finanšu līzings, finanšu līzinga limiti
 - ✓ Faktoringa, kurā klients (saimnieciskās darbības veicējs) saskaņā ar noslēgto faktoringa līgumu atbild faktoram (kredītiestāde vai tās meitas sabiedrība) par nodotā vai nododamā prasījuma drošību
 - ✓ Banku kredīts
- ✓ Līdz 80% no finansējuma pamatsummas
- ✓ Līdz 5MEUR
- ✓ Līdz 10 gadiem
- ✓ Gada likme 0.2-1.9% atkarībā no reitinga un nodrošinājuma *prēmiju var samazināt, bet ne vairāk kā 90% apmērā

Garantiju nesniedz

- ✓ Ja saimnieciskās darbības veicējam ir Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu (nodevu) parāds, kas kopsummā pārsniedz 150 euro
- ✓ tas atbilst maksātnespējas procedūras ierosināšanas kritērijiem
- ✓ ar tiesas spriedumu ir pasludināts maksātnespējas process, tiek īstenots tiesiskās aizsardzības process vai ārpus tiesiskās aizsardzības process
- ✓ ar tiesas spriedumu ir sākta bankrota procedūra, piemērota sanācija vai mierizlīgums

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Paldies par uzmanību!!!

Papildu jautājumu gadījumā par MK noteikumu Nr.380
grozījumiem:

E-pasts: ptac@ptac.gov.lv

Tel. 68806523; 67388654; 28396707 (nodrošinājums
un atskaites)